

den jo at lægge den tilsvarende Værdi i Metal ned i sine Kældere, og det er naturligtvis en Ting, som det let kan blive den umuligt at efterkomme. Det er jo en Selvsølge, at Banken ikke kan skaffe en hvilken som helst vilkaarlige Sum tilveie, som maatte blive begjært; det er denne Betragtning og ikke paa nogen Maade Hensynet til Aktionærernes Interesse eller dealige, der har bevæget Nationalbanken til at spørge, om det ikke i sig selv var rigtigt at gjøre en Forandring i Retning af, hvad man fandt, der var unaturligt, og som bevirke, at der ikke til en vis Tid her i Landet skulde bruges en større Cirkulationsmasse end den, der i den øvrige Del af Naret var tilstrækkelig til at tilfredsstille Omsætningen. Man har ikke villet foreslaa noget heroiff Middel i den Anledning, thi det var der ingen Opfordring til; hidtil er Tingen gaaet meget godt, men man har ment, at man dog ikke burde undlade at gjøre opmærksom paa, at det kunde være rigtigt at bringe et saa simpelt Middel, som det her foreslaaede, til Anvendelse.

Dr. P. Bruun: Den høitærede Minister mente, at man ikke for Enkeltes Skyld kunde undlade at træffe en Foranstaltning, som i sig selv var rigtig og hensigtsmæssig; men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der her ikke er Tale om Enkelte, tværtimod er det temmelig betydelige Summer og mange Debitorer, der kan blive Spørgsmaal om. Det døde Punkt, som den høitærede Minister omtalte, og som jo indtræffer, naar en ældre Obligation skal udslettet og en ny thinglæses, træffes nu af begge Laan i samme Termin. Det Sædvanlige er, at der ligefrem finder en Ombytning Sted, at Udslettelsen af det ældre Laan og Thinglæsningen af det nye sker samtidigt. Men naar nu det tidligere Laan er fæstet til Forsald s. Ex. den 1ste Marts, og Vedkommende først skal have sit nye Laan i Juni Termin — og saa længe vil han være nødt til at vente, naar han vil henvende sig til Kreditforeningen, hvad jeg tror at maatte bemærke til den ærede sidste Taler —, saa ligger der et Lidsrum af omtrent 3 Maanedere imellem, og for disse 3 Maanedere skal der skaffes Penge tilveie. Ganske vist vilde de kunne skaffes tilveie, men kun med betydelig Besøftning for vedkommende Laantager, og jeg ser ikke rettere, end at han vil være nødt til at kontrahere Laan to Gange med de samme Omkostninger, nemlig et Laan paa 3 Maanedere og et fast Laan. Denne Besøftning er, som jeg mener, byrdefuld og bør ikke paalægges en Debitor, naar det kan undgaaes uden andre væsentlige Ulemper. Jeg kommer herved igjen til at nævne, hvad jeg før ytrede, og som jeg ikke veed, om jeg da udtrykte tydelig nok. Jeg mener nemlig, at hvad Rentebetalingen angaar, er Sagen for Debtors Vedkommende mindre betydende, thi det, om Debitor skal udbetale Renter 4 eller

2 Gange om Naret eller skal betale den 1ste Marts og 1ste September iftedetfor den 11te Juni og 11te December, har ikke saa meget at sige, da det dreier sig om mindre Summer, som han i Regelen vil have let ved at skaffe tilveie, og det endog er muligt, at han har lettere derved netop paa andre Lider end de nu brugelige. Paa den anden Side forekommer det mig, at det er Rentebetalingerne, der for Pengeinstitutterne vilde være Hovedsagen, thi Omsætningen af Laan dreier sig ganske vist om Kapitaler af betydeligere Størrelse, men deres Antal vil altid være forsvindende overfor det store Antal af Rentebetalinge. Jeg mener altsaa, at Rentebetalingerne maa for Pengeinstitutterne være Hovedsagen, og at de kunne sættes til andre Terminer uden Ulempe, hvorimod der for selve Kapitalernes Omsætning vil i mange Tilfælde indtræde meget stærkere Ulemper ved en Forandring af Terminerne. Den ærede sidste Taler trøstede med, at Nationalbanken ikke vilde forandre Terminerne for sine Laan, og at det ikke var saa store Kapitaler, der var Spørgsmaal om. Jeg tror heller ikke, at Nationalbanken har tilsigtet Saadant; men det vil, naar man først har begyndt at indføre andre Terminer, ligge meget naturligt for saadanne Pengeinstituter — jeg udtaler her ikke nogen Bebreidelse — at søge at forandre deres Laan til de Terminer, de selv ønske, og er et saadant Skridt gjort, ligger det meget nær, at de offentlige Midlers Bestyrelser kunne henøges til det Samme, og da vil den Omstændighed, at Kreditforeningerne, hvis Omsætninger ere voxede til meget betydelige Kapitaler, paa den ene Side og andre Pengeinstituter paa den anden Side have deres særlige Terminer, medføre de største Ulemper.

Judenrigsministeren: Naar der blev givet Frihed, veed jeg ikke, om der i Kreditforeningernes Indretning og Statuter skulde være Noget til Hinder for, at ogsaa de kunde forandre deres Terminer. Dersom de ikke kunne det, indrømmer jeg, at der til en vis Grad kan være saadanne Vanskeligheder, som den ærede Landsthingsmand fremhævede, men jeg har dog megen Tvivl, om ikke Kreditforeningerne, selv om de maatte anse sig for at være bundne til de sædvanlige Omløgstermener, maatte se sig i Stand til — i alt Fald foreløbig — at hjælpe de Folk til Rette, som ønske Laan hos dem. Hvad jeg imidlertid navnlig tror at burde have overfor det ærede Medlem, er, at det slet ikke er disse af det ærede Medlem nævnte Kapital-Omsætninger i Form af Prioriteter, paa hvilke det væsentlig eller egentlig kommer an, men det er snarere Rentebetalingerne, det er den halvvaarligt tilbagevendende Sum af Renter, det gjælder om ikke at samle sammen til nogle ganske enkelte bestemte Dage af Naret. Hvorvidt nu denne Rentebetaling kan adskilles fra den Termin, hvori Hovedstolene